

Zygmunt Perz

"Prinzipien christlicher Moral", Joseph Ratzinger, Heinz Schürmann, Hans Urs von Balthasar, Einsiedeln 1975 : [recenzja]

Collectanea Theologica 47/2, 226

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Josef RATZINGER, *Prinzipien christlicher Moral*, współpracownicy: Heinz Schürmann i Hans Urs von Balthasar, Einsiedeln 1975, Johannes Verlag, s. 93.

W toczącej się dyskusji na temat moralności chrześcijańskiej zabrało głos trzech wybitnych przedstawicieli współczesnej teologii katolickiej. Tak chyba trzeba potraktować opracowania J. Ratzingera, H. Schürmanna i Hans Urs von Balthasara wydane pod wspólnym tytułem: *Zasady moralności chrześcijańskiej*. Jak wiadomo autorzy nie są z zawodu moralistami, a ich opracowania koncentrują się wokół przesłanek dla moralności chrześcijańskiej. Pozostają one w relacji do prac Międzynarodowej Komisji Teologicznej, wprawdzie nie jako jej owoc, niemniej jednak jako przejaw przedmiotu zainteresowania i badań, sformułowanych na odpowiedzialność poszczególnych autorów. Świadczy o tym wymownie charakter wypowiedzi zawartych w przedstawianej publikacji. Można powiedzieć, że są to dojrzałe i wyważone szkice zawierające bogaty materiał do przemyśleń na temat podstaw moralności chrześcijańskiej.

Takimi właśnie cechami odznacza się spokojnie i rzeczowo uzasadniana wypowiedź biblisty H. Schürmanna, który stara się uporządkować teren dla odpowiedzi na pytanie o moc wiążącą ocen i wskazań moralnych zawartych w Nowym Testamencie. Jego studium może stanowić podstawę do naświetlenia tego aktualnego zagadnienia w ramach wykładów z teologii moralnej, a studentom może posłużyć jako źródło wiadomości, które trzeba sobie przyswoić. Opracowanie J. Ratzingera posiada charakter teoretycznego rozważania zmierzającego do uzasadnienia roli urzędu nauczycielskiego Kościoła w sprawach moralności. Na przykładzie Dekalogu, treści zawartej w określeniu „chrześcijanin” oraz nauczania apostołskiego autor zmierza do ukazania ścisłego powiązania tego co moralne z tym co religijne w ujęciu chrześcijańskim, tak że moralność zakłada z jednej strony wiarę, z drugiej zaś domaga się liczenia się z autorytetem nauczającego Kościoła. Trzecia wypowiedź wieńcząca publikację, której autorem jest Hans Urs von Balthasar, jest zbiorem syntetycznych i zarazem inspirujących refleksji ujętych w dziewięć twierdzeń. Autor ukazuje w nich centralną postać Chrystusa w moralności jako konkretnej i powszechnej normy na tle przesłanek „syntezy moralności w Chrystusie” zarówno objawionych w Starym Testamencie (przymerze z Abrahamem i prawo mojżeszowe), jak i ujawniających się w poznaniu naturalnym (sumienie, porządek prawa natury i „pochrześcijańska etyka antropologiczna”). Szkieletujących uwag Balthasara podobnie zresztą jak wypowiedzi pozostałych dwóch autorów nie wystarczy raz przeczytać, wymagają bowiem przemyślenia i przestudiowania ze względu na wagę zagadnienia i obszerny materiał podany w zwięzłych i starannie dobranych sformułowaniach.

ks. Zygmunt Perz SJ, Warszawa

Bernhard GROM — Josef SCHMIDT, *Auf der Suche nach dem Sinn des Lebens*, Freiburg im Breisgau 1975, Verlag Herder, s. 176.

Odwieczne pytanie o sens życia i istnienia posiada w czasach obecnych szczególną aktualność. Naświetleniu tego zagadnienia została poświęcona broszura w ramach popularnej serii *Herderbücherei*. Autorom zależało nie tylko na naszkicowaniu problematyki, lecz naprowadzaniu czytelnika na odnajdywanie sensu istnienia w praktyce życia. Punkt wyjścia dla teoretycznych rozważań stanowią wypowiedzi współczesnych myślicieli i przedstawicieli nauki o różnej inspiracji światopoglądowej. Opracowanie składa się z pięciu części. W pierwszej autorzy wykazują niewystarczalność myślenia naukowo-technicznego, planowania pokierowanego nadzieją zysku, dostosowywania się do podaży i nacisku konsumpcji. Nieodzowne dla poczucia sensowności życia